

DO KIN DNES VSTUPUJE ADAPTACE ROMÁNU SKLENĚNÝ POKOJ

Chladnější než sklo a ocel vily Tugendhat

Věra Mišková

Podle slavného románu *Simana Mawera Skleněný pokoj* natočil režisér Julius Ševčík stejnojmenný film, který po slavnostních premiérah v Brně a v Praze dnes vstupuje do českých kin.

Ke knize, na jejímž pozadí se odehrává mnoho podstatných dramát dvacátého století, inspiroval Mawera osud legendární vily, kterou nechal postavit v letech 1929–1930 bohatý brněnský podnikatel Tugendhat.

Ve fiktivním literárním i filmovém příběhu se jmenuje Viktor Landauer a dům nechal postavit architektem von Abtem jako svatební dar pro svou ženu Liesel. Mistrovské dílo z betonu, skla a oceli s úchvatným výhledem na město se mělo stát synonymem modernosti a otevřenosti, stejně jako symbolem nadějí a budoucnosti mladé rodiny i mladého československého státu.

Šťastně naplněné představy však již po několika letech vzaly za své. S blížícím se nacismem se pro židovského podnikatele stává jediným východiskem odchod ze země, postupem let a dalších dramatických událostí se rozpadají životy, vztahy, rodiny – i vila.

Pod scénářem filmu, který natočil Ševčík v angličtině a s me-

zinárodním hereckým obsazením, je podepsán Andrew Shaw a soustředil se v něm především na dvě ženské postavy: Liesel a Hanu, do jejichž přátelství i dlouho potlačované vášně a lásky zasáhly dějiny.

Paradoxně však právě emoce jsou tím hlavním, co filmu chybí. A není to chyba hereček Hanny Alströmové (Liesel) ani

Emoce jsou tím hlavním, co filmu chybí

Carice van Houtenové (Hana). Koncepce filmu je rozklášená již od úvodních scén, kdy se divák musí v množství časových skoků příliš soustředit na to, kdy se vlastně co odehrává, a nemá prostor ani důvod si k nikomu vytvořit vztah.

Bohužel se to nezlepší ani postupem času. Řada postav včetně architekta von Abta v podání Karla Rodena má pohříchu velmi malý prostor, řada motivů je neuzavřená – v nejlepším případě se z něčí letmé věty dozvíme, jak to či ono dopadlo.

Prakticky všechny lásky a vášně působí málo uvěřitelně především proto, že se nepodařilo, být ve zkratce, vyjádřit, z čeho a jak se zrodily, kdo jsou vlastně jednotliví lidé a proč mají takový či onaký vzájemný

Carice van Houtenová (vlevo) a Hanna Alströmová jako Hana a Liesel.

Foto: Bioscop

vztah. Z filmu číší chlad, divák je jen nezúčastněným pozorovatelem a vila ho nakonec zajímá mnohem víc než živé lidi.

Dramatické dějinné události,

kteří osudy postav i osud vily zcela zásadně ovlivnily, jsou navíc podané přesně tak, jak se to v českých filmech s ambicemi na zahraniční uvedení stává čas-

to: pro české diváky jsou vyobrazeny příliš doslovně ve scénách, z nichž se už dávno stala kliše, zatímco případný zahraniční divák jen velmi obtížně

pochopí, že předlouhý mejdan nechutných ozrálů znamená, že se děj přehoupí přes únor 1948 a zvuk helikoptéry uprostřed letní noci, plné lásky a nadějí, ohlašuje srpen 1968.

Skleněný pokoj je skutečným srdcem vily Tugendhat, domu, v němž se minimalismus a účelnost snoubí s nevídanou krásou otevřeného a zároveň členitého prostoru. Ševčík v něm natáčel většinu filmu a měl v něm silný opěrný bod.

Ty další představovala kniha, kvalitní herecké obsazení, výborné kostýmy Kataríny Štrbové Bielikové, které tvoří atmosféru víc než děj.

Jednotlivé scény mají krásnou vizualitu, na níž se podstatnou měrou podílel kameraman Martin Štrba. To všechno však nestačilo k tomu, aby vznikl silný, působivý film, protože jako celek se tyto složky vinou slabého scénáře i neuspokojené odtažitě rezie nepropojily.

Skleněný pokoj
Česko/Slovensko 2019,
104 min. Režie: Julius Ševčík, hrají: Carice van Houtenová, Hanna Alströmová, Alexandra Borbélyová, Karel Roden, Karel Dobrý a další

Hodnocení 50 %

KAREL ZICH

70 nedožitých let!
JUBILEJNÍ GALAKONCERT

Hosté:

Spirituál kvintet, Flop,
Lenka Filipová, Miro Žbirka,
Karel Vágner, Petr Vondráček,
Tomáš Linka, Aleš Háma
a další...

STŘEDA 10. 4. 2019
LUCERNA - velký sál od 19:00

VSTUPENKY V SÍTI TICKETMASTER
www.ticketmaster.cz

Händel s Collegiem 1704

Po nedávném úspěšném uvedení barokního oratoria Saul od Georga Friedricha Händela v Praze a Brně měli v úterý večer v pražském Rudolfinu návštěvníci koncertu souboru Collegium 1704 příležitost slyšet další méně známé dílo tohoto skladatele.

Publiku předložil dirigent a šéf souboru Václav Luks spolu se sborem Collegium Vocale a šesti sólisty oratoria Izrael v Egyptě, jež autor uvedl poprvé v Londýně 1739 a poté ještě několikrát přepracovával.

Libreto díla je vzato ze Starého zákona a obsahem je známý příběh útěku Izraelitů z Egypta. Je dost odlišné od dalších skladatelových děl v tom smyslu, že nemá uvedené jméno hlavní postavy, a tak sólisté zpívají biblické texty rozvíjející děj. Těžší tě díla tkví však především ve sborových scénách s mnoha kontrasty a ve využití zvukomalby, třeba ve scéně He sent a thick darkness.

Dojem z koncertu byl uchvacující a výkony sólistů i sboru vesměs prvotřídní. (VLA)

Knižní čtvrtek nabízí včerejšek i dnešek

František Cinger

Z patnácti hitů dnešního, patnáctého Velkého knižního čtvrtka je třeba připomenout čtveřici titulů nabízející pohled na současný život i dějiny.

Seďm let v Africe je název reportáže a thrilleru zároveň z pera Obonete S. Ubamy (1976), syna nigerijského krále i generála policie a Česky. Po kariéře studenta a českého vojáka se v roce 2005 dozvěděl, že otec zemřel. A on je ná-

sledníkem trůnu i hlavou rodu, čítajícího tři bývalé otcovy manželky, mnoho sester a bratrů i ty, kteří si chtěli uříznout z rodinného majetku. Pohled s neúprosnou pravdivostí na lidskou hrabivost i bídu.

Kronika psaná ženou

Deník šílené markraběnky je zase dílem Zity Pallaviciniové (1971), rodačky z Budapešti. Za svou vlast považuje Maďarsko i Rakousko. Jejím prapradě-

dečkem byl slavný Gyula Andrássy, ministr zahraničí rakousko-uherské monarchie a cítel manželky Franze Josefa I. Je to rodinná kronika psaná mladou ženou žijící řadu let v Kanadě a bojující s odkazem předků.

Současný slovenský prozaik a dramatik Pavol Rankov (1964) nabízí v románu *Legenda o jazyku – Nepomucký 1972* pohled do časů počínající normalizace v Praze. Na Univerzitě Karlově, na stavbě metra i při boji StB s vnitřním nepřítelem.

Pozornost jistě vyvolá rozsáhlá studie německého historika Petera Meiera-Hüsinga s názvem *Nacisté v Tibetu*. Rozebírá výpravu důstojníků SS v roce 1938 do míst, kde podle představ lidí kolem Heinricha Himmlera měly být skryté doklady o árijsko-germánské rase mající vazby s nejstaršími dějinami. Ba i s vesmírem. Čtyři způsoby pohledu na současnost a minulost, které nabízí právě pestrá mozaika knižních novinek.

Klavírista Alfred Brendel: Mozarta mohu představit jen tak, jak mu rozumím

Šárka Hellerová

Třidenní festival uctí ve dnech 17. až 19. března tvorbu rakouského klavíristy Alfreda Brendela. On sám na akci nazvané *Hommage à Alfred Brendel* přijede představit své knihy, přednášet o interpretaci Wolfganga Amadea Mozarta a vést mistrovský kurz.

Na festivalu mimo jiné zazní souborné provedení smyčkových kvartetů Bély Bartóka a česká premiéra skladby *Futuro* Family skladatele Miroslava Srnky. Obě díla provede jeden z nejdůležitějších světových kvartetních souborů, pařížský Quatuor Diotima. Brendelovo pozvání přijali i významný schubertovský pěvec Mauro Peter a klavírista Helmut Deutsch.

■ Narodil jste se v Československu. Jak dlouho jste zde žil?
Místo mého narození v bývalém Československu se jmenovalo Wiesenberg, Vizenberg. Později bylo v mém pase změněno na Kozinau. Ve třech letech mě ale rodiče odvezli do Jugoslávie, kde jsme žili do roku 1944.

■ Na piano jste začal hrát v šesti letech v Záhřebu. Proč jste si vybral tento nástroj?
Začal jsem se na něj učit, protože jsme ho měli doma.

Alfred Brendel je v kulturním světě velice výrazná osobnost.

Moji rodiče si mysleli, že to je součást měšťanské výchovy.

■ Co pro vás hudba znamená a v čem spatřujete její krásu?

Co pro mě znamená vzduch, který dýchám? Nebo voda, již piji? Hudba je můj život, ale tím je i literatura a můj zájem o vizuální umění, architekturu, divadlo a film. Jak říká Nietzsche: Jediné ospravedlnění naší existence na tomto světě je estetika.

■ Jste považován za jednoho z nejdůležitějších současných interpretů děl Ludwiga van Beethovena, Franze Schuberta a Wolfganga Amadea Mozarta. Čím vás tito mistři tak uhranuli?

Blízký mému srdci je i Haydn a nerad bych zapomněl na mistry, jakými nesporně jsou Bach a Händel, kteří jsou srdcem mého repertoáru. Jsou to nejlepší skladatelé, jaké znám. Čím mě přitahují? Z mého pohledu představují nejvyšší kvalitu.

Jistě je tu ale i několik dalších skladatelů, kterých si velmi cením. Jedním z nich je Bachův současník Jan Dismas Zelenka.

■ V Praze budete přednášet o interpretaci děl Mozarta. Je k ní třeba mít zvláštní nadání?

Jsem interpret a Mozarta mohu představit jenom tak, jak mu sám rozumím. V sou-

časné době se nicméně objevují tendence hrát jeho skladby způsobem, se kterým nesouhlasím. I o tom bude má přednáška.

■ Jste autorem několika knih, především poezie. Jak do vašeho života přišla?

Za mlada jsem poezii hodně četl. Až později se v mém životě objevily vlastní básně. Neměl jsem záměr je psát, přišly samy.

■ Během svého života jste obdržel řadu ocenění. Kterých si vážíte nejvíce?

Obzvlášť si cením čestného členství ve Vídeňské filharmonii a medaile Hanse von Bülowa od Berlínských filharmoniků.

■ Žijete v Londýně. Jak se vám tam daří?

Přestěhoval jsem se tam na začátku sedmdesátých let, protože to bylo velké kosmopolitní a pragmatické město s parlamentní tradicí, malými sklony k fanatismu, obdivem k excentrickým osobnostem a obdivuhodným hudebním životem. Nicméně od brexitu tu zemi skoro nepoznávám.

■ Na co se mohou diváci při vaší návštěvě Prahy těšit?

Kromě přednášky o Mozartovi bych měl mít to potěšení vést mistrovský kurz. Těším se i na kompletní provedení Bartókových kvartetů.